

ARNHEMISCHE COURANT.

DINGSDAG 13 OCTOBER.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal weels wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, ochtend, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentia is, van een tot vijf regels, f1.00, en voor eiken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen regelreeg, voor elke plaatsing.

Onze zeemagt in Oostindie.

Onder de opschrift bevindt zich een artikel, het wees de verwaarloozing onzer marine in gewesten, waar juist de meeste krachtsontwikkeling noodig schijnt; het toonde met voorbeelden aan, hoe wij daar genoodzaakt waren de bescherming van Engeland tegen de zeeroovers in te roepen en hoe wij de expeditie naar Bali eerst uit gebrek aan scheepsruimte hadden moeten uitstellen, later niet hadden kunnen volbrengen, zonder onze bezittingen van alle bescherming te ontblooten en aldus aan de zeeroovers vrij spel te laten.

Het is niet voldoende, dat men eenige gunstigen doe, eenige roovers neme; dat is zelfs niet genoeg, dat wij den ommekeer onzer belangrijkste etablissementen, Java of Sumatra, van de aanvallen der roovers weten vrij te houden, wat, evenwel, tot nu toe niet gelukt is, — wij behooren de zeeschuimerij uit den geheelen archipel te doen verdwijnen; wij moeten vooral eene grootere of kleinere magt hebben, ten einde de zekerheid, dat de straf spoedig op het misdrijf volgt, de aanmoediging tot het zeeroovershandwerk vernietige. De strijd, welken onze marine daar behoort te voeren, moet zich niet tot enkele plekken bepalen, noch afhankelijk zijn van de klagten der Engelschen of de eene of andere geruchtmakende plundering, — maar zij moet even krachtig als volhardend zijn. Ten einde het cijfer van het batig slot wat hooger te maken, is men, hoe mild men ook zijne opzichten wezen moge, juist te lang op de noodzaak, die alleen het voortdurend verkrijgen van dat batig slot verzekeren kan. De ijver, daar besteed, zal niet verloren wezen; beschaving noch uitbreiding van handel te verwachten, zoo lang de zeeroovers op zoo groote schaal uitgeoefend, de Indische zeeën onveilig maakt. Die betoging zal ons op de bevolking dier gewesten eene morele kracht en eenen invloed schenken, in welke wij den besten tegen Engeland zullen vinden. De tocht naar Bali strekte tot betogeling der roovers, maar alleen werkt hij niets uit en zal spoedig vergeten zijn; slechts het teeken eener meer krachtige wijze handelen kan hij iets baten: maar

daartoe ontbreekt het der kolonie aan genoegzame zeemagt.

De schuld hiervan ligt zoo wel bij den heer BAUD als bij den heer RIJK. De eerste let alleen op het oogenblik en de verblindende kracht, die een hoog cijfer van het batig slot op de Staten-Generaal maakt, zonder te bedenken, dat de opbrengsten der koloniën in de eerste plaats moeten strekken tot uitbreiding der welvaart in die koloniën zelve, moeten dienen, om, door veiligheid aan personen en goederen te verzekeren, beschaving en kennis te verspreiden, den Nederlandschen naam te gelijker-tijd bevestigd en geducht bij de inboorlingen te maken. Het is een nieuw nadeel van het autokratich koloniaal beheer, dat men aldus het wezen aan den schijn opoffert; of gelooft iemand, dat eenige vertegenwoordiging der wereld, hoe flauw en onbeduidend zij overigens wezen mogt, aldus aan verkeerde karigheid het bestaan der kolonie zou durven wagen en aldus dat van het vaderland in gevaar brengen? Weerhield haar noch vaderlandsliefde noch plichtgevoel, — schaamte voor hare medeburgers zou haar wederhouden.

De heer RIJK vindt, echter, geene verschooning voor zijn gebrek aan ijver in de karigheid van eenen ambtgenoot, die voor de in het belang der kolonie meest noodzakelijke uitgaaf slechts weinige tonnen over heeft van de millioenen, over welke hij naar willekeur en zonder aan iemand zich te verantwoorden beschikt. Hem paste het zoo veel te vragen als noodig was om aan de marine niet den luister van eenen lang verdwenen tijd te hergeven; maar, in plaats van haar tot eene nutteloozen lastpost der begroting te maken, haar in staat te stellen om aan hare bestemming te voldoen en het bezit van hetgeen wij niet missen kunnen te verzekeren. Weigerde men hem dat noodige, — zijn affreden moest bewijzen, dat hij begreep, wat hij aan zijnen plicht en aan zijnen koning verschuldigd was, die hem aan het hoofd van het ministerie plaatste, om, gelijk hij uitdrukkelijk verklaarde, de marine te regenereren, niet om de millioenen, welke de natie met moeite opbragt, zonder nut voor haar en zonder roem voor hem-zelf van weg te werpen.

De diep gezonden toestand onzer marine, welke om eenen kleinen vorst een

eiland van geringe uitgestrektheid te tuchtigen, met moeite de noodige vaartuigen vindt door allen, welke ter bescherming onzer uitgebreide bezittingen dienen moeten, derwaarts te zenden, is, zegt men, voor een groot gedeelte, te danken aan gebrek aan manschap. Goed, wij willen dit gelooven; — maar wat deed de heer RIJK gedurende de vier en een half jaar, dat hij aan het ministerie was, om daarin verbetering te brengen? Welke maatregelen nam hij, om in die behoeften te voorzien? Oordeelde hij de grondwet een hinderpaal, — waarom drong hij niet op hare herziening aan en nam bij weigering zijn ontslag? Zag hij voor zijn departement in de grondwet geen hinderpaal, — waarom zag men dan niets van ernstige pogingen tot vorming van onder-officieren en matrozen? De heer RIJK hoopte, waarschijnlijk, dat het, wanneer de nood aan den man kwam, wel matrozen regenen zou en hij zich dus kon bepalen met de gewichtige bezigheid, om de overblijfselen onzer oorlogsvloot naar al de leden van het vorstelijk huis te herdoopen. Maar wij leven niet meer in den tijd der wonderen; wanneer men nu iets tot stand brengen wil, behoort men handen aan het werk te slaan en niet voor de moeite terug te deinzen. Daardoor wint men roem en het streelend gevoel, zijnen plicht geheel volbragt te hebben, het vaderland van nut geweest te zijn. Die 12 jaar noodig had om zich te bedenken, is niet de man, die het verlorene herwinnen of iets nieuws scheppen kan. Als zee-officier aan boord van een schip moge de heer RIJK bekwaam, als privaat persoon zijn gedrag onberispelijk wezen, — tot, minister ontbreken hem de eerste vereischten: helderheid van inzicht en vlugheid van handelen. Zonder vastberadenheid en warmen ijver, die uit daden blijkt, is hier niets te wachten. De heer RIJK toonde die nimmer.

Buitenlandsche berigten.

PRUISSEN.

Berlijn, 8 oct. Het gerucht loopt hier, dat de minister van oorlog, de heer von Boyen, afgezonden is de generaal von Prittwitz, kommandant van de te Potsdam, hem opvolgen zal.

Van den Rijn, 8 oct. De dagbladen melden, dat de Pruisische regering tegen het jongst gesloten Belgisch-Hollandsche handelsverdrag bij het Haagsche kabinet gereclameerd heeft, met afdraging tevens der

verklaring, dat men zich, indien de aan België toegestane, door Duitsche nijverheid schadelijke, concessien niet in gelijke mate en verhouding ook aan het Tolverbond gegund werden, genoodzaakt zoude zien represailles te nemen.

Wij meenen wel-onderrigt te zijn en te kunnen beweren, dat tot dusverre zoodanige bedreiging niet is gedaan geworden; dat er, daarentegen, onderhandelingen geopend zijn, welke, in zoverre men aan den wensch der Nederlandsche regering, opzigtens de afschaffing of lager-stelling der Rijn-tollen, eenigermate toegeeft, tot een goed einde kunnen leiden. Met betrekking tot dit laatste onderwerp heeft het Haagse kabinet reeds voorlang eene nota of circulaire aan alle Rijn-oever-staten doen geworden, welke, overigens, tot nog toe niet door alle respectiebre regeringen werd beantwoord.

BEIJEREN.

Uit den Beijerschen Pfaltz, 6 oct. De landverhuizing neemt hier weder sterk toe; vele welgestelde lieden gaan naar Noord-Amerika, waarheen reeds duizenden bewoners van den Pfaltz zijn overgestoken.

BADEN.

Uit de Breisgau, 6 oct. Met betrekking tot de gemengde huwelijken bestaat er nog altijd verschi van meening tusschen onze geestelijkheid en de regering. Dat de tegenwoordige provisoire toestand niet voor de toekomst houdbaar is, is in zoverre aanneemelijk, als zich geen geschikte uitweg tot volkomene overeenstemming van gevoelens aanbiedt, indien niet de heilige stoel zelf bemiddelend tusschen beiden komt.

SAKSEN.

Dresden, 6 oct. Het lot van den heer Tyssowski heeft eene ongunstige wending genomen; niet enkel zijn zijne uitzigten op in-vrijheid-stelling en verhuizing naar Amerika vervlogen, maar men zegt zelfs, dat het Saksische kabinet in eenen toestand of stelling zou geplaatst zijn geworden, waarin het aan hetzelve onmogelijk zijn zou het aan den vlugteling toegestane verblijf in de aangewezen vrijplaats langer toe te staan, of zelfs zijne uitlevering te weigeren. Zoo veel is zeker, dat de Krakauer dictator ten strengste bevaakt wordt, en hem het vrije gaan en staan binnen de vestingmuren is verbijderd geworden. Het beweren van sommigen, dat de Saksische regering op zich genomen hebbe, het door Oostenrijk en Rusland voorgeschrevene straf-vonnis aan hem te voltrekken, schijnt alzoo niet zoe geheel ongegrond.

Van de Elbe, 7 oct. De onvermoede heer Waghorn heeft, desor dagen, op nieuw beproefd, het bewijs te leveren, dat de reis van den Oostindischen post over Triest door Duitschland minder tijd vereischt, dan die langs den weg over Marseille en door Frankrijk. Het resultaat is, echter, ditmaal niet gelukkig geweest. Tegenwinden en de Adriatische zee hebben de aankomst der sloomboot de Triest vertraagd en ook de reis te land is door vele onverwachte hinderpalen bemoeijelijk geworden. Geographisch, dit is niet te ontkennen, is de reis door den heer Waghorn gekozen weg stellig de kortste; maar dit voordeel wordt weggewomen door de moeilijkheden, welke de bodem van den weg, en het klimaat, vooral in den winter, medebrengen. De Karinthier en Tyroler bergpassen laten zich, in de wintermaanden, niet dan met de meeste moeite en inspanning bejagbaar maken en zoe men al de daartoe gevorderde kosten niet, ontzag, zoe gaat toch daarmede het doel, de snelheid, verloren, want het oponthoud kan dagen lang aanhouden en men kan niet dan langzaam vorderen. Intusschen is er wel een spoorweg van Venetië naar de Bodensee, (het meer van Constanz) geprojecteerd en spreekt men reeds van gedane opmettingen en daartuit bevolgde ophelling van allen twiifel en vrees; maar waar zijn er niet spoorwegen ontworpen geworden, waar het niet gelieven is bij den goeden wil?

Wie de Alpenthans weet, dat zij niet in twee ketenen van het westen naar het oosten uitstrakken, en den vijfde of zesde reeks van dalen vormen, kan men wel de proef, nemen met een spoorweg, bij voorbeeld, van Weenen naar Innsbruck tot aan de Zwitsersche grens, — maar van zoeke proeve tot het aanleggen van eenen spoorweg over de Alpen, gelijk dit het geval zijn moest bij eenen baan van Venetië naar het meer van Contanz, kan redelijkerwijze niet geene sprake zijn, voor dat men de afwijking gedaant heeft, om te begripen van 5 tot 6000 voeten hoogte met spoorweg op en af te rijden. Maar daarmede is niet gezegd, dat Duitschland van den

overlandpost afzien endien aan Frankrijk laten moet. Bij de keuze van eenen meer zekeren, van toevallige omstandigheden onafhankelijken weg, zal Duitschland altijd de voorkeur der snelheid hebben. De post zonde te Triest aan, make alsdan gebruik van den binnen springe jaren, tot daar spleindigden Weener spoorweg en zette vervolgens zijnen weg onafgebroken voort over Praag, Dreesda, Leipzig, Maagdenburg, Hannover en Minden tot Keulen; van daar vervolge men den weg, gelijk tot dusverre, door België over Ostende, naar Doures. Met het volgend jaar zullen de spoorwegen tusschen Triest en Cilly en Praag en Dreesda voltooid en de geheele weg van Triest tot Keulen zal, in ieder geval, uiterlijk in 1850 ten einde gebragt zijn. De directiën der verschillende spoorwegen zullen niet in gebreke blijven den overlandpost door afzonderlijke treinen zooveel spoed mogelijk te verschaffen, zoodat het onafgebroken traject — nacht en dag door — van Triest naar Keulen zeer wel in 50 uur zou kunnen worden afgelegd. Wij vernemen, dat de heer Waghorn zeer onlangs dit plan opgevat heeft en te dier zake in correspondentie is getreden met de directie der Oostindische maatschappij, gelijk mede met het departement van koloniën. Mogt eenmaal de spoorweg van Weenen naar Lintz en van daar naar München tot stand komen, zoe zonde deze verkorting van den weg natuurlijk seer bevorderlijk zijn aan den overlandpost. Wij vernemen met genoegen, dat zowel de Engelsche minister te Weenen, als de Engelsche consul-generaal te Leipzig zich gunstig over de geredelde bevordering van den overland-post door Duitschland langs den aangewezen weg verklaard hebben.

Van de Ilmenau, 30 sept. In het huis van arrest en ketting-arbeid te Lunenburg heeft onlangs een treurig voorval plaats gegrepen. De gevangenen hadden bitter te klagen over slecht voedsel, vooral vuil vet, waarmede de spijzen toeberoid werden; zij kregen geen gehoor, maar zonden eenen uit hun midden af aan de beide directeuren, die den afgevaardigden behandelden als rebel, hem nieuw arrest oplegden en stokslagen beloofden. De slaaf (zoo heeten de Lunenburger kruiwagen-gevangenen) begreep het, echter, anders, trok een mes en bracht den beiden directeuren onderscheidene steken daarmede toe, tot dat een toegeschoten wachter tusschen beiden kwam en den moord der directeurs belette. (De honger is een sokerp zwaard en 't moet niet verwonderen, dat hij nog eens alle mogelijke soorten van directeuren, controleuren, inspecteuren, met alle hunne vette koeijen en ossen komt op te eten. Verbeid-je 25 cent per dag per hoofd, en daar wordt misschien nog 25 pct. op geprofitteerd? Te 's Hage moet het voedsel bitter slecht en dun zijn.)

ENGLAND.

Londen, 8 oct. Een katholijk priester van Mayo verhaalt, in eenen brief aan den secretaris der hulpmatschappij, dat hij den laatsten troost der godsdienst heeft toegebragt aan eenen zijner parochianen, die letterlijk van honger gestorven is. De heer Tierney, katholijk priester van Clontibert, in het graafschap Monighan, zegt, dat vijf inwoners zijner parochie haggelijks van honger en ellende zijn omgekomen.

— Op dinsdag heeft eene deputatie van de magistraat uit het graafschap Oork zich bij den secretaris van de zaken van Ierland begeven, en heeft hem, in den naam van hare collega's, verklaard, dat zij niet meer voor het behoud der rust in hunne distrikten instonden, indien men niet onmiddellijk aanzienlijke hoeveelheden levensmiddelen zond; dat men van hen niet moest verwachten, dat zij de gewaperde magt zouden aanwenden tegen de verhoogerde menigte, ingeval deze de magazijnen van eetwaren, mogt aanranden. De woorden der leden van de deputatie hebben eenen diepen indruk op den secretaris gemaakt, en hij heeft bepoofd, dat hij zich materijk met het onderwerp hunner zending zoude bezig houden.

FRANKRIJK.

Paris, 8 oct. Het schijnt mijten tijd te zijn, dat lord Normanby den 6ten oktober eene derde nota aan den heer Guizot ter hand gesteld heeft, verzeld van een afschrift van het protest, hetwelk de heer Balwer tegen het huwelijk van den hertog van Montpensier aan de Spaansche regering heeft ingeleverd. De drie brieven, welke dit protest voorafgegaan zijn, waren bij de dépêche gevoegd. Overigens voegt men er bij, dat in deze nieuwe nota Engeland zich veel gematigder toont, en dat het, met betrekking tot het ge-

val, dat de hertog van Montpensier nakemelschap mogt bekomen, alsnog geen besluit neemt, maar zich zulks voor de toekomst voorbehoudt.

Te Madrid moet de Engelsche regering, althans zoe men het hier te Parijs uitkomend Engelsch in Galignany's Messenger gelooven moet, zich sterker uitgedrukt hebben; zoe hier mat nu die hertog stad aan hetzelfde geschreven wordt:

»Lord Palmerston heeft aan de Spaansche regering doen verklaren, dat, zoe niet de infante van alha regten op de kroon van Spanje afstand doet, hij niet voor voldaan zal houden. Zonder dezen afstand der infante zal hij haar huwelijk met den hertog van Montpensier als eene schending der trakaten beschouwen. De afstand, door den hertog van Montpensier van zijne eventuele regten op de kroon van Frankrijk te doen, welk vereffeningsmiddel door kabinetten van den Tuileriën en van Madrid is voorgesteld, wordt als geheel onbeduidend beschouwd. Men denkt niet, dat de afstanddoening der infante verkregen zal kunnen worden; want alle staatspartijen behalve die der Carlsten, zijn er tegen, en zelfs des te meer, daar men als zeker beschouwt, dat de koningin geene kinderen krijgen zal.»

Paris, 9 oct. De hinderpalen, welke tot nu toe steeds een handelsverdrag tusschen Frankrijk en Rusland in den weg stonden, zijn eindelijk ingehaald. Het traktaat is geleekend en zal spoedig gegratificeerd en in de zeehavens der beide landen in werking gebragt worden. De directeur-generaal van in- en uitgaande regten heeft reeds de noodige bevelen gegeven, opdat de Russische schepen, van nu af aan, in onze havens even als de nationale zouden behandeld, en de door de zelve aangevoerde koopwaren aan dezelfde regten worden onderworpen worden als die, door Fransche schepen aangebragt. Hetzelfde voorrecht zal aan onschepen en koopwaren in de Russische havens, van de Oost- en Zwarte zee, te heart vallen.

— Het gouvernement heeft, zegt men, een besluit genomen, geschikt, om ten deele de ongerustheid weg te nemen, welke, ten gevolge van de duur der granen, ontstaan was. Het stelt aan de leveranciers, geroepen om mede te dingen tot de leveranciers voor het leger, de marine en in het algemeen voor alle publieke dienst, eenen termijn van twee maanden, dat hunne leverancien moeten bestaan uit buitenlands gekochte granen. Het gevolg deze voorwaarde is eene vermeerdering van uitgaaf voor het budget; doch deze ongewoone last voor de contribubelen zal voor de behoeftige klasse eene grootte verlichting zijn.

— Het schijnt, dat de graaf de Montemolin, voor dat hij Boulogne verliet, eenen zijner agenten naar Petersburg heeft gezonden; en men beweert, dat hij van keiser Nicolaas twee millioen franken heeft ontvangen.

— Het is eene allegische opmerkelijke daadzaak, dat de ontanpping van den graaf de Montemolin, zijn proclamatiën, alsmede de vereenigde pogingen van eenige bekende Carlsten, geen enkel persoon in geheel Spanje hebben kunnen sloot besluiten, ter gunste van den pretendent, eenen opstand te beproeven.

— Indien men gewoonlijk wel onderrigt lieden gelooven mag, zal het dubbele huwelijk van den hertog van Montpensier met de infante van alha door eene staatkundige amnestie te Frankrijk en Spanje.

BELGIE.

† Brussel, 9 oct. »De Moniteur heeft, naar woonte, eenen vergelijkenden staat der handelsbeweging gedurende de acht eerste maanden van 1846 met 1845 en 1844.

— De oppercameratie van toezigt over de oprichting van het voorgenomde standbeeld des konings op het veld van het kamp van Beverloo, is voor de eerste maal vergaderd. Naar men zegt, heeft de konink der plaatselijkheid velelei bedankingen ontmoet, en zou er gellacht zijn om het gedenkbeeld binnen den hoofdstad zelve te plaatsen, echter in de nabijheid van het gewone exercitie veld.

— De heer Gachard is op nieuw, door het gouvernement belast met eene wetenschappelijke (geschiedkundige) zending naar Spanje. Bij den boekdrukker van Daelen achter ligt de uitgave gereed van twee boekketen, die ten vervolg moeten strekken op de geschiedenis van het koninkrijk van Castilië, door den heer Gachard, naar Prinssteren.

— Hoewel, tot dusverre bij voortdurende het landach nieuws van staatkundigen aard naar deze

an alle merkwaardigheid ontbloot schijnt, vertoont
niet een beweging in de partijen, die niet
weinig levendigheid van de eerstkomende zitting der
Kamers voorstelt. Het oog loopende verschijning van nieuwe dagbladen
als een volk der gebedertle liberale partij
(le liberalisme avants) onderscheidt zich daar-
van den (thans betrekkelijk als meer bevestigd
aan te merken) *Observateur*, het sedert eenige dagen
alhier in het licht gekomen journal *la Constitution*,
hetwelk in denselven democratischen, echter, daar-
om niet republikeinschen, geest geschreven wordt als
het voorslang wekelijks uitgegeven en veel in debiet
toenemend *Debat Social*. Het daardoor voor te stane
stelsel zoude meest voegzaam te benoemen zijn met
een onlangs in de *Arnhemse Courant* hier niet
opgemerkte bewoording: *de monarchische repu-
bliek*. Dat het nieuwe blad zich tegen den geestelij-
ken politieken invloed stelt, behoeft niet gezegd.
Nogtans is hetzelfde niet minder in strijd met die af-
deeling der liberale partij, waarvan tot nog toe de
representant *Verhaegen* geacht werd het hoofd te
zijn, en die door de meer gevorderden de *aristocra-
tische* factie geboemd wordt.

Het reeds aangekondigde protestantsch geboemde
nieuwe dagblad verschijnt onder den titel van
la Tribune du Peuple. Zoo men het *Journal de
Liege* gelooven mag, noemt het zich levens *Organe
de destiné et de la demagogie*.
Het reeds aangekondigde protestantsch geboemde
nieuwe dagblad verschijnt onder den titel van
la Tribune du Peuple. Zoo men het *Journal de
Liege* gelooven mag, noemt het zich levens *Organe
de destiné et de la demagogie*.

Het reeds aangekondigde protestantsch geboemde
nieuwe dagblad verschijnt onder den titel van
la Tribune du Peuple. Zoo men het *Journal de
Liege* gelooven mag, noemt het zich levens *Organe
de destiné et de la demagogie*.

Het reeds aangekondigde protestantsch geboemde
nieuwe dagblad verschijnt onder den titel van
la Tribune du Peuple. Zoo men het *Journal de
Liege* gelooven mag, noemt het zich levens *Organe
de destiné et de la demagogie*.

Binnenlandsche berichten.

Amsterdam, 30 oct. Men verneemt, dat de
zending van Nederlandschen gezant, hij het Reische
aangeboden is geworden aan den heer baron van
der Capellen van Berkenwoude, doch dat deze dien
post weigerd.
Het voorgaande bericht is ook, met een paar ver-
anderingen, toegezonden;
Het verwondering lazen wij in de *Nieuwe Am-
sterdamse Courant*, van 10 oktober, het bericht
van den dood des schoonen olifants, die een der sie-
rden der Bierraarde van ons zotlogisch genootschap
maakt. Wij hebben ons overtuigd, dat het goed-
waardige dier, hetwelk op dit oogenblik nog een
voldoende gezondheid geniet, ondanks het afsterven
van zijnen braven oppasser, volstrekt geene moeje-
heden bij zijne vermeniging heeft hervormd.
Wij willen volstrekt niet tegenspreken, dat de
overledene der doedijding wellicht zijne dierkundige
aannemingen zoo verre heeft kunnen uitstrekken,
dat het hem is mogen gelukken in de harten der oli-
fanten te kunnen lezen en alzo sporen van verdriet
te ontdekken, die schrijver dier heeft aangegeven.
Het veel is echter zeker, dat de libereelheid voedsel
de olifant dagelijks verbruikt, volmaakt is ge-
aan die, welke hij voor het overlijden
te trouwen, en dat het zich nam, socht

wij met reden mogen verwachten dat zijn hartver-
driet geen nadeeligen invloed op zijn dierlijk leven
hebben zal." (Amst. C.)

's Gravenhage, 9 oct. Heden middag na twaalf ure
is de locomotief *de Amstel*, machinist *Antrop*, langs
den spoorweg van hier naar Delft gestemd, en ten
12 ure 40 minuten alhier teruggekeerd. Deze rid had
weder ten doel, den weg op te nemen. De terugkomst
geschiedde in den tijd van zeven minuten. De heeren
van de directie, de heeren aannemers en onderschei-
den liefhebbers woonden dezen proefrid bij.

Naar men verneemt zullen de beide nieuw te
vervaardigen stoomwerktuigen, ter droogmaking van
het Haarlemmeer, geplaatst worden, de eerste aan
het Spaarne, de tweede aan het Lutkemeer, zullende
zij respectievelijk genoemd worden, *Crusque* en van
Lijnden, zijnde de eerste de naam van hem, die,
eene eeuw na *Leeghwater*, een beredeneerd ontwerp
van de droogmaking vervaardigde, en de tweede
die van den baron van *Lijnden van Remmen*, den
schrijver eener uitvoerige verhandeling over dat on-
derwerp naar aanleiding van welke het nu begon-
nen werk weder ter sprake is gekomen.

's Gravenhage, 11 oct. Gisteren zou de bekende
zaak van *Robert en Bolstier*, uit Leiden, nopens
het onwillens veroorzaken van den dood van eene
vrouw, door haar te doen uithongeren, voor het hof
in Zuid-Holland in hooger beroep behandeld zijn ge-
worden. Er is, echter, een nieuw getuigen-verhoor
in deze zaak gelast, zoodat de behandeling derzelve
is uitgesteld tot 21 november aanstaande.

Men heeft alhier het treurig bericht ontvangen,
dat de kapitein-luitenant *J. A. Zoutman*, wien het
opperbevel over de Nederlandsche zeemagt in de
Wan-Indiën was opgedragen, na een kort verblijf
aldaar, is overleden.

Leiden, 10 oct. Van goederhand verneemt men,
dat de heer *m. A. O. E. grave van Limburg-Sil-
rum*, wethouder alhier, aan wien voor eenige we-
ken de eer te beurt viel van gekozen en benoemd te
worden tot lid van de gedeputeerde staten van Zuid-
Holland, besloten heeft, die aanzienlijke betrekking
niet te aanvaarden.

Willemingen, 9 oct. Met de maand november wor-
den het fregat, de prins van *Oranje*, en de schooner
de Adde uit de middellandsche zee alhier terug-
verwacht.

Bij eenen particulieren brief, in dato New-York
14 september, geschreven aan boord van het fregat
Japon, wordt het vertrek van daar naar het Nieuwe
Diep vermoedelijk op den 21sten september bepaald,
 weshalve ook dat fregat op dazelfs terugreis is.
Betrekkelijk dien bodem meldt een dagblad van New-
York het volgende: »Gisteren hebben wij het Neder-
landsche fregat *Japon*, op zijne ankerplaats tegen-
over Castlegarden, bezocht. Dit schoone en uitmunt-
tend gebouwde schip, hetwelk van de bekwaamheid
der Hollandsche scheepbouwmeesters getuigt, wordt
gecommandeerd door den kapitein ter zee *Willink*,
en is bemand met 300 forsche en bekwaame Holland-
sche matrozen. De orde, zindelijkheid en regel, die
zelve in den dienst onder de heer *Stringham*, de schoone
houding der bemanning, en zijn een woord, alles was
een lust voor de goedheid, den vromen ge-
maatschap en de bruytucht der Hollandsche marine.
De commandeur *Stringham* bragt een bezoek aan boord
en werd met de gewone eerbewijzen en met de meeste
heuschheid ontvangen»

Kampen, 10 oct. De benigten, dat Z. M. de ko-
ning het verzoek om gracie den heer *K. van Hulst*
had afgeslagen worden al spoedig bevestigd. Toen
zich die droefte maar alhier verbreidde, was de
verslagenheid algemeen, want na al wat er sedert
de veroordeeling gehoord was, had men reden eene
geheel andere uitkomst te gansen te zien. Niemand
had kunnen denken, dat 's konings genade, aan zoo
vele misdadigers en overtreders bewezen, onwerkzaam
zoude zijn jegens eenen nuttigen burger, wiens rij-
verheid land en stad jaarlijks duizenden ten goede
brengt, en die, zonder zich aan eenig wanbedrijf
te hebben schuldig gemaakt, alleen door eenen nood-
lottigen samenloop van omstandigheden, door de
raadgeving van bedrivers rechtsgeleerden en kenners
der wetten, is in de engte gebragt.

Voorshands ons verder oordeel opschortende, be-
sluiten wij met de overtuiging, dat geen welgeplaatst
hart ongevoelig zal zijn voor deze grievende teleur-
telling, maar dat ieder bij het nagaan deser proce-

dure, met ons op eene naders gunstige beschikking
des konings, uit wiens boezem eene weigering als deze
niet kan zijn opgeweld, zal blijven hopen. (A. C.)

Ingezonden stukken. Herziening der grondwet. Petitionne- ment. Genootschappen.

II.

In ons vorig opstel (zie *Arnhemse Courant* van
1. 1. zondag) deden wij als onze meening uitkomen,
dat men van eene tweede poging tot opwekking der
natie tot een algemeen petitionnement, ten fine gener
grondwetsherziening, weinig goeds te wachten heeft,
zoolang de grondige kennis van het gebrekkige onzer
staats-instellingen en de innige overtuiging van het
nadeelige harer uitwerking en van de verkeerdheid
harer toepassing niet tot alle verstandige burgers, tot
de geheele natie is doorgedrongen; wij gaven tevens,
als onze meening, te kennen, dat men, om der natie
die kennis te verschaffen, die overtuiging te geven,
den weg moest inslaan der oprigting van genoot-
schappen.

Geheel onnoodig komt het ons voor, hier in het
breede te betoogen, welke de kracht van aansluiting,
van eenheid in doel en werken is; welke heerlijke
vruchten die eenheid bij magta is op te leveren; ja,
welke grootsche wonderen, als het ware, die eenheid
vermag te schudden. Men leide — om slechts een voor-
beeld te noemen — op de schitterende en hairijke
uitwerkelen der beroemde *anti-corn-law league* in
het naburige Engeland. Duizenden en duizenden
stemmen verhieven zich jaren lang, uit alle oorden
des lands, tegen de koorwetten, en verweerden
deze, als onstaatkundig, als verderfelijk, als den
handel belemmerend en doodend, bestreden. Met welke
gevolg? Met geen. Waarom? Omdat die duizenden
en duizenden tegenstanders der koorwetten het niet
eens waren omtrent hunne wenschen, maar het niet
eens waren omtrent de middelen, de weg tot de
krijging van het gewenschte; omdat die duizenden en
duizenden tegenstanders hunne pogingen niet concen-
treerden; omdat zij zich niet vereenigden tot een
lichaam, tot eene kracht; omdat zij niet vereenigd
waren door den hand der wonderdadige zondragt; want
zondragt maakt ook hier magt. Zoodra, echter, wa-
ren die duizenden en duizenden bestrijders der koor-
wetten niet vereenigd onder een naam? Staat nu nog
hadden zij hunne pogingen tot een gebaakt, ineenge-
smolten en op een punt gerigt, — of de kracht der een-
heid, welke hier tevens de kracht der eenheid was,
doed het op valsche grondslagen opgetrokken gebouw
der koorwetten instorten als een kaarthuis? En
niet enkel Grootbritanje, — geheel het vrijzinnig Be-
ropa juicht over de resultaten der *anti-corn-law
league* in Engeland. En hoe innig, hoe groot de
aanbaarheid van het Britsche volk jegens den naam
is, — *corn-law* — welke zich eene onbegrijpelijk
porezuil in zijn land, ja in Europa, gesticht heeft,
mag daaruit opgemaakt worden, dat de Britsche na-
tie schier zonder eenige opwekking, uit eigen beweg-
ing, op dezen oogenblik reeds bijeengetragt heeft
een kapitaal van bijna 80,000 £ w. (ongeveer 800
duizend schats) om daaruit den heer *Comes* een na-
tionaal genootschap als een blijk der nationale erkentelij-
heid te geven.

Ziedaar, aan de eene zijde, een schitterend blijk
van de kracht der aansluiting, der eenheid, aan de
andere zijde een nitstekend bewijs hoe dankbaar een
volk is voor de edele pogingen tot voldoening aan na-
tionale wenschen en behoeften.
In een land als het onze, in eenen tijd als den
onzen, mag het sommigen gewaagd schijnen, openlijk
op te treden als voorstander van het oprigten van
genootschappen, strekkende tot beordering der ken-
nis van onze staats-instellingen, welke kennis een-
maal de heftboom zou kunnen worden ter verbetering
der staats-instellingen, wij behooren — Goddank!
nog niet tot dezulken, die zoo onheilspellende een-
heidswangen welken aan onzen maatschappij
of staatkundigen hemel waarnemen; wij behooren
Goddank! nog niet tot de bodanden, die alle geloof
aan de vrijzinnigheid, aan de bekwaamheid, aan de ge-
de trouw, aan de goede bedoelingen, aan de trouw-
ouzer bewindsmannen hebben afgelegd. Hoe verschillend
men ook oyer de manieren des bestuurders moge denken, —
wij geven nog geen antwoord, dat zij gezind schijnen
allen publieken geest uit te dooven, dat zij allen
zonden zijn, tegen beter weten aan, te bevestigen
wat in waerheid het lichaam van staat is, dat het
ziekheid, maar op het leger des doods overig is, dat
werpen moet; wij gelooven nog geenszins, dat zij
gesind zouden zijn; daar poging tot omwenteling,
tot omverwerping des bestuurders of des hoogsten wet-
tigen gezags te zien, waar enkel opwekking tot po-
ging aanwezig is tot beordering der kennis onzer

instellingen. Maar al dwaalden wij ten deze — wat wij niet kunnen gelooven — ook dan nog zijn wij sterk in onze overtuiging, dat wij geene verbetering onzer instellingen willen langs onwettigen weg, of langs het glibberige pad van geweld, van onlusten, van beroeringen; neen, duizendmaal neen! En hoe vurig wij een beteren gang des bestuurs, hoe varig wij in het ware belang des konings, des volks en des lands eene herziening onzer instellingen wenschen, — wij zouden de eerste en de hardnekkigste bestrijders en tegenstanders zijn van alle geweld, van alle poging tot geweld; want wij zijn in gemoede overtuigd, dat geweld onrecht is en dat onrecht niet gedijt; want wij zijn in gemoede overtuigd, dat onlusten en beroeringen slechts wrange vruchten kunnen teelen; want wij zijn in gemoede overtuigd, dat men niet in den tijd van tweespalt en verwarring en botsingen het goede en rechte gebruik zijner zinnen heeft; en wij zijn ons bewust, dat het gelijk het soeimes van den bekwamen, ervaren en bezadigden hovenier, door de onnutte en doode takken af te snijden, den van dorre en kracht- en sap-roovende looten gezuiverden wijngaard doet bloeijen tot nieuwe leven en heerlijke vruchten, — zoo ook de bijl. in de hand van een onervaren, door hartstogten verblindenden tander, ligtelijk den wortel kan treffen en het levensbeginsel vernielen. Wij koesteren de stellige overtuiging, dat wij geene omverwerping des bestuurs willen, veel min eene omverwerping des koningschaps; want wij zijn van vaste meening, dat de monarchale regeringsvorm, met eene stellig sprekende en wijze constitutie, de beste waarborgen op tevoeren voor het duurzaam en gezegend bestaan, voor den duurzamen bloei van een land, voor de duurzame welvaart van een volk.

Sterk dus in onze overtuiging, dat de mannen des bestuurs niet uit onwil eene verbetering onzer instellingen tegenhouden; dat zij het recht willen handhaven en de wet stellen boven willekeur; ons-zelfen bewust, dat wij geen geweld willen, geene omwenteling in den gewonen zin des woords; onwankelbaar in onze meening, dat, om tot eene gewenschte verbetering onzer instellingen en van onzen toestand te geraken, men beginnen moet met de natie bekend te maken met die instellingen, en dat men tot dat einde goddoen zou, genootschappen op te rigten; — aarzelen wij niet openlijk daarvoor uit te komen en te verklaren, als onze meening, dat, indien de vrijzinnigen en vooruitgangsgezinden in den lande ernstig verbetering en vooruitgang wenschen, zij zich onderling aansluiten en vereenigen moeten tot het vormen van dergelijke genootschappen. Maar, zal eene poging daartoe slagen, dan zal zij, meenen wij, moeten uitgaan van mannen als THORBECKE, WICHERS, DONKER, en van mannen buiten de Kamer, en van mannen binnen de Kamer. De poging, de uitnodiging, tot het vormen van die genootschappen moet uitgaan van mannen, van wier maatschappelijke rang en stand, van wier kunde en bekende geesteskracht de uitgenoodigden met grond kunnen verwachten, dat zij uitgenoodigd worden tot een goed, schoon en nuttig doel; zij moeten in de personen, den stand en het doeleinde der uitgenoodigden waarborgen vinden voor het welgemeende, en heilzame van het doel, en waarborgen tevens voor de verstandige, bezadigde, rustige aanwending der gepaste middelen.

Stellen zulke mannen zich aan het hoofd; zijn deze de gidsen en leidsteden der natie op den goeden en rechten weg, den weg tot kennis onzer instellingen, tot herziening derselver en tot vooruitgang, — geen wonder, dat de natie afdwalen of den rechten weg verlaten zal.

In een volgend artikel stellen wij ons voor, op deze zaak te zullen terugkomen.

Advertentie

Ten overstaan van den Notaris **CODEFROY**, zullen op den 15den en 29sten October 1846, des namiddags om 6 uur, bij **FLORISSSEN**, aan de Steenstraat te **Arnhem**, publiek, bij inzet en toelag, worden geveild en verkocht:

1o. Eenige perceelen **LAND**, gelegen aan den Straatweg van **Arnhem** naar **Velp**, even buiten **Arnhem**, en achiende van achteren aan den **Rozendaalschen** weg, bijzonder geschikt tot het **BOUWEN** van **HUIZEN**, breeder bij bijljetten omschreven en in perceelen uitgebaakt.

2o. Een kapitaal **HEERENHUIS**, gelegen aan voormelden Straatweg, bevattende acht behangen en geplafondeerde **KAMERS**, **KEUKEN** met **WEL-** en **REGENWATERS-POMP**, watervrijen **KELDER**, beschoten **ZOLDER** en **DOMESTIEKEN-KAMER**, met aangelegden, spacieuzen **TUIN**, gepland met diverse **VRUCHTBOOMEN** en **HEESTER-GEWASSEN**, zijnde het **Huis** en de **Tuin** vermeld onder Sectie D, No. 739, groot 882 Ellen en hebbende een riant uitzigt en vrijen uitgang in de **Spijkerlaan**.

Dagelijks te bezichtigen tusschen 1 en 2 ure, mits voorzien van een toegang-biljet van voornoemden Notaris.

In alle deze perceelen kan 1/3 der Kooppningen, tegen 4 percent, gedurende ten minste de 6 eerste jaren, gevestigd blijven.

Regterlijke Aankondiging.

Uit een exploit, in dato den 10den October 1846, door den ondergeteekende Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te **Zutphen**, ten verzoeke van **MACHIEL SALOMON CATZ**, zonder beroep, wonende te **Amsterdam**, op en jegens **REINIER VINKELES** *z.* en **ABRAHAM VINKELES** *z.* uit hoofde van dertelver onbekende woonplaats en werkelijk verblijf, gedaan bij den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij voormelde Arrondissements-Regtbank en bij aanplakking aan de hoofdeur van de gehoorzaal der voornoemde Regtbank, blijkt, dat het executoriaal beslag, den 3den October 1846, bij exploit van denselven Deurwaarder, ter requisitie als voren en ter laste van voornoemde **R. VINKELES** *z.* en **A. VINKELES** *z.*, gelegd is handen van de Heeren **OTTO ARNOLD ANKERSMIT** en **HENDRIK WOLTERUS DE WALDE**, beide wonende te **Doetinchem**, met achterlating van afschrift van hetzelfde ten behoeve van ieder der beslagenen afzonderlijk is beteekend. — Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Artikel 4, Alinea 7, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering.

G. EBBINK VAN DICK.

HUITENGEWONE VERKOOP VAN KACCHELS EN HAARDEN.

Aan het Vendu-Huis te **Arnhem**, op Donderdag den 15den October 1846, des voormiddags ten 10 ure; waaronder zeer fraaije, echte **Nassauer KOLON-KACCHELS**. — Te zien des Woensdags te voren.

Men verlangt IEMAND in **Arnhem** als **BOEKHOUDER**, en de **Duitsche Correspondentie** kunnende voeren. — Adres, franco, onder de Letters **A A**, bij den Boekdrukker **C. A. THIEME**, te **Arnhem**.

Dienstregeling voor de maanden October en November 1846.

Van **Arnhem** naar **Emmerik**, **Wesel**, **Dusseldorp** en **Keulen**: elken Dingsdag en Donderdag, des middags om 4 uur.

Van **Arnhem** naar **Emmerik**, **Wesel** en **Dusseldorp**: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des middags om 4 uur.

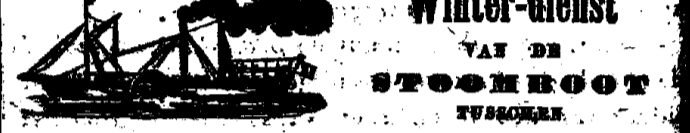
Van **Keulen** naar **Dusseldorp**, **Wesel** en **Arnhem**: elken Donderdag en Zaterdag, des avonds om 5 uur.

Van **Dusseldorp** naar **Wesel** en **Arnhem**: elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens om 6 uur.

Van **Arnhem** naar **Zutphen**, **Deventer**, **Zwolle** en **Kampen**: elken Maandag, Woensdag en Zaterdag, des morgens om 7 uur.

Van **Kampen** naar **Deventer**, **Zutphen**, **Doosborg** en **Arnhem**: elken Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens om 4 uur.

Deze diensten zijn te **Arnhem** in correspondentie met de spoortreinen naar van en naar **Utrecht**, **Amsterdam**, **Haarlem**, **Leiden** en te **Gravenhage**, en te **Amsterdam** met de Spoortreinen naar **Utrecht**, **Haarlem**, **Leiden** en te **Gravenhage**.

Rotterdam, Vreeswijk en Culemborg.

Elken Maandag, Woensdag en Vrijdag, des morgens ten 10 ure, van **Kreuzwijk**, en des Woensdags ten 9 ure van **Culemborg** naar **Rotterdam**.

Elken Dingsdag, Donderdag en Zaterdag, ten 11 ure, van **Rotterdam** naar **Vreeswijk**, en alleen Donderdag door naar **Culemborg**.

Te beginnen op Maandag den 12den October 1846 in correspondentie met den eersten Spoortrein van **Arnhem** en **Amersfoort**.

DAGELIJKSCHE DIENST

Van **Arnhem** gaat naar **Keulen**, **Mainz**, **Mannheim**, **Speyerburg** en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van **Arnhem**, des morgens ten 6 ure, ten neg. deszelfden avond te **Keulen** aan te komen.

Aankomst te **Arnhem**, des avonds omstreeks 6 ure. Nadere inlichtingen te bekomen bij den ondergeteekende te **Arnhem**, door geheel het Rijk aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie Maatschappij (**JONKER**) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

Arnhem, 2 September 1846. **H. BUDE, G. J. Z.**

Waterhoogte te Arnhem.
Den 12 Oct. 1 El 3 Palm 0 Duim: gew. O.D. gev. 1 D.

RIJNSPOORWEG. UREN VAN VERTREK VOOR DE WINTERDIENST. Beginnende den 5den October 1846, van Amsterdam naar Arnhem.

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
AMSTERDAM	ABCOUDE.	VREELAND.	NIJWERSL.	BREUKELN.	MAARSSSE.	UTRECHT of aankomst aldaar.	DREBERGHE.	MAARSBURG.	VREESW.	EDD.	Arnhem	Arnhem
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
10 30	8 3	8 14	8 23	8 31	8 40	8 55	9 13	9 30	9 53	10 7	10 35	
11 30	12 13	12 24	12 33	12 41	12 50	1 5	1 23	1 40	2 3	2 17	2 45	
12 30	5 45	5 36	6 5	6 13	6 22	6 37	6 55	7 12	7 35	7 49	8 17	

Van Arnhem naar Amsterdam:

Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Van	Aankomst
Arnhem	Arnhem	VREESW.	MAARSBURG.	DREBERGHE	UTRECHT of aankomst aldaar.	MAARSSSE.	BREUKELN.	NIJWERSL.	VREESW.	ABCOUDE.	AMSTERDAM.	Arnhem
U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.	U. M.
10 30	7 30	7 52	8 13	8 32	8 50	9 5	9 14	9 22	9 31	9 42	10 30	
11 30	11 30	12 12	12 33	12 52	1 10	1 25	1 34	1 42	1 51	2 2	2 20	
12 30	5 35	4 17	4 40	4 57	5 15	5 30	5 39	5 47	5 56	6 7	6 25	

Het Hoofdbestuur der Nederlandsche Rijn-Spoorweg-Maatschappij, **L. J. ENTHOVEN**, President. Ter ordonnantie van hetzelfde, **J. C. S. JACOB**, Secretaris. Te **Arnhem**, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.